

JOHTAJIEN JA ESIMIESTEN PÄIVÄ 10.9.2019

Yleisten kirjastojen digihanke -ryhmätöiden purku

Kysymys 1:

Digihankkeeseen on suunniteltu erilaisia koulutuksia:

a) webinaarit

b) Ilkan lähiohjaukset pienissä kirjastoissa

c) Ulkopuolisten asiantuntijoiden pitämät koulutuspäivät isommissa kirjastoissa

Mitkä ovat mielestäsi keskeisimmät osa-alueet YKN:n digisuosituksen tavoitteista (erillisellä monisteella)? Kuinka jakaisit ne näihin kolmeen koulutusmuotoon?

WEBINAARIT

- Tietoturva ja digiterveys I I I I
- Sisällöntuotanto I I I
- Tiedonhaku ja informaatiolukutaito I I
- Ongelmanratkaisu
- Avoimen verkon tietolähteet
- Finna

ILKAN LÄHIOHJAUKSET PIENISSÄ KIRJASTOISSA

- Ongelmanratkaisu I I I I
- Viestintä ja yhteistyö I I I I
- Sisällöntuotanto

ASIAANTUNTIJAKOULUTUKSET ISOMMISSA KIRJASTOISSA

- Tiedonhaku I I I
- Informaatiolukutaito I I I
- Sisällöntuotanto
- Kirjaston ja avointen verkon aineistojen käyttörajoitukset
- Vahvan tunnistautumisen ymmärrys
- Viestintä ja yhteistyö
- Ongelmanratkaisu

→ Skype-opintopiiri (esim. Tiedonhaku, Tietoturva) → Täältä voi poikia vaikeita asioita, joihin kaivataan "asiantuntija-apua"

Kysymys 2: Mitkä ovat keskeisimmät digiosaamisen puutteet omassa kirjastossasi?

- (Kirjaston) sosiaalisten medioiden käyttö
- Viestintäkanavien opastaminen
- Office-työkalujen käyttö
 - o valmiiden pohjien käyttö (esim. Power Point)
- Tiedonhaku I
 - o Kirjastoverkko ja avoin verkko
- Kirjaston verkkopalvelujen käyttö
- E-aineistojen käyttö
- Ongelmanratkaisu:
 - o Yllättävän ongelmaratkaisutilanteen ratkaisun sietokyky
 - o Helppokäyttötoiminnot
 - o Kuvankaappaus
- Motivaatiopuutteelliset ihmiset, jotka eivät halua osallistua digijuttuihin
 - o Ei ymmärretä muutosta ja digiosaamisen tarvetta
 - o Tekniikan pelko
 - o Työhön kuuluu oppiminen
- Henkilöstöressurssien puute
- Käsitteistön ymmärtäminen (esim. selain vs. google, sovellus vs. nettisivu jne..)
- Tekoälyn puute
- Tiedonhaku ja informaatiolukutaito:
 - o Tiedonhaku kenen avulla, videot
 - o Eri tiedostomuotoihin tallentaminen ja pilvipalvelujen käyttö
 - o Tiedon arviointi, valeuutisten ja kalasteluyritysten tunnistaminen
- Tietoturva I
 - o Vahvan tunnistautumisen ymmärrys
 - o Asiakkaalle tietoturvasta kertominen
- Viestintä ja yhteistyö:
 - o Sähköpostin sujuva käyttö
 - o Verkkokokouksiin osallistuminen
 - o Selainehdotukset pöytäkoneelle
- Sisällöntuotanto
 - o Kuvaukset
 - o Kirjaston ja kuvien käyttöoikeus
 - o Viittaustekniikat
 - o Algoritmit
- **DIGIMÖRÖN SELÄTTÄJÄISET**
- Mobiililaitteiden käytön opastaminen

3) Muut ideat ja evästyksset hankkeeseen?

- Pitäisi pystyä rohkaisemaan ihmisiä kokeilemaan asioita itse, eli ei pelkästään toisen tekemisen seuraamista
 - o ”Digimörön selättäjäiset”-kampanja
- Tarpeen mukaan ihan nollassa lähteminen
- Tarpeeksi rauhallisesti eteneminen; Toistot!
- Hyvät hermot kouluttajalle
- Pitäisi keksiä keino seurata koulutusten vaikutusta henkilöstön osaamiseen; Pelkkä koulutuskertojen mekaaninen seuranta ei riitä.
 - o Digituen seuranta
 - o ”Digidiplomi”
- Tietoisku alkuun
 - o Miksi tietotaidot ovat tärkeitä
 - o Opittuja taitoja voi käyttää myös henkilökohtaisessa elämässä
- Webinaarit
 - o Lyhyitä tietoiskuja, jonka jälkeen asiaa voi soveltaa käytäntöön → Ei pitkiä luentoja
 - o Mahdollisimman paljon tallenteita.
 - o Itsenäisen opiskelun mahdollisuus (esim. tietoturva, käyttöoikeus jne.)
- Tekoäly hoitaa digineuvonnan n. 3-5 vuoden kuluttua. Ihmisten vastuulle jää hankkeiden eettisten perusteiden pohtiminen.
- Itä-Suomen kirjastojen henkilökunnalle reaaliaikainen chat-kanava, josta voi kysyä neuvoa nopeasti.

Lisäkysymys: Miten kirjastot voisivat tukea ihmisten ketterää oppimista ja ketterän oppimisen valmiuksien hankkimista?

- Ensin pitää oppia itse, että voi opettaa muita.
 - o Esim. työnkierto
- Pop-uppaus ja jalkautuminen
 - o Eri käyttäjien tavoittaminen (esim. Teboil)
 - o Kohderyhmän huomioiminen
- Tuen tarvitsija/saaja vaikuttaa:
 - o (Jalkautuminen, mentorointi, ohjaus..) vuorovaikutuksessa → oppiminen/oppimispyrähdyks
- Tuotetaan ”aiheluetteloita”
 - o Tarinat tukevat oppimista. Kirjalliset ja visuaaliset
- kirjasto osallisuuden mahdollistajana
- Tarjota erilaisia aineistoja ja oppimisympäristöjä
 - o välineitä itsenäiseen oppimiseen esim. hiljaiset tilat, ryhmätyötilat
 - o kohtaamisten mahdollistaminen

- Aineistojen sisältöjen avaaminen
 - o Lukupiirit eri kohderyhmille teemoittain
- Yhteistyö Muiden toimijoiden kanssa
 - o oppilaitokset, KELA, pankit, järjestöt, messut jne.
- Henkilökunnalle digihaaste, vertaistuki ja yhdessä opettelu
 - o sovellukset, ohjelmat
- Verkostoituminen muiden osaajien kanssa. esim. Savonetti
- Kiireetön tietopalvelu
 - o Laajempi näkökulma tiedontarpeeseen